

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guide per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

Dom. Prof. Rom. S. J. Bib. Com. Cat. Inscip.

VILLA ALBANA

CARMEN

FRANCISCI RUGERII
Congregationis Somaſchenſis
Cl. Reg.

MEDIOLANI,

Apud Carolum Antonium Malatestam,
Impressorem Cameralem .

VILLA ALBANA

CARMEN

FRANCISCI RAGERII

Congregationis Somaticensis

Cl. Reg.

MEDICAM

Ad Carolum Augustum Imperatorem
et Romanorum Imperatorem

III. Abbati

NICOLA O DE COMITE

Amplissimo Viro & Domino suo

Colendissimo

Franciscus Ruginus

S. P.

Urbanam villam, Italiv s.

FRISSIME NICOLAE;

quam sibi ad recessum Flaminii
Platus, Cardinalis nostro aeo cla-
rissimus, omniumque virtutum
commendatione laudatissimus, ex-
truxerat, ut ab urbanis negotijs
animum recreaturus, ad amicam

solitudinem diceretur; & ipse,
 qui eam amantissimi Patruī pi-
 gnus amoris possides magnificen-
 tius exornasti; carminibus descri-
 bere. **MUSE COLIBUM MEAE** Inci-
 tatur illa pomeridianis fere per
 cultum hortis ad cantum, inque
 grauioribus studijs lassatam in-
 terdum conuenit. An bellè per
 ambulacra, & vernantes floribus
 areolas, lac reperta sit expatia-
 ta: an ludificantes varijs artibus,
 & imaginibus fontes, piscinas,
 auaria, nemora ad quincuncem
 arboribus dispositis constituta, po-
 niaria; quæ ibi delicias, impen-
 sa pene regia, parastis appositè can-
 tu expresserit, illa percipit scire.
 Itaq. te dominum adit venerabun-
 da, lusumq. poematum tibi hoc
 facrat

7.
sacrat. Ego eodemi haud minus
tus indulsi, ut qui in tua clientela,
& ære sum, aliquod propensum in te
meæ voluntatis exhibeam hoc ma-
nere argumentum. Habes hic ip-
sam maiorum tuorum occurrentem
trophæa, & auita Comitum gloria
triumphantem: leges herodas; re-
cognosces Comitum familia pur-
puras; repetes animo militaria pa-
ludamenta, quibus bellica virtutes
clari maiores tui, tum verò regen-
tissime Io. Baptista Pater tuus,
Duces, impigri consilio, & manu
promptissimi, insigniti fuerunt &
quandemum à Theodolinda Re-
gina fratre regia soboles Comi-
tum, nobilissimos per traduces ora-
ducta gloriosè se exulerit; si mi-
nus grandi lituo; non iniucundo

taiment Apollinē; aut ingratissimē
cuncta Tula quin praelibantem mi-
ni ornāmenta, & decora audies,
que Roma, dūm Patruī Cardi-
nalis primū in aula clareres,
tum Gregorij XV inter intimos
cubiculo prefectos adscriptus es
ses, planē singularia, & maxi-
ma in se dixit. Amplectere, qua so-
les humanitate, adeuntem te am-
plissimum virum Musam, mecum
excipe munus, quod deuotissimo
arāna offert, quāquam de uident
senserunt, frōne. Myse illud est
& Damassi est, quod afferre se-
cū non tātō solet hominis acer-
nitatem. Vale. Mediolani die
festo S. Caroli p̄ die Nonas Nou-
uembrii 1610. x. ob. d. g. s. s. s.
obnoctui non. s. s. s. s. s. s. s.

D. Mauritius de Domis Præpositus Generalis
Cler. Reg. Congregationis Somaſchæ, & Do-
ctrinæ Chriſtianæ in Gallia.

Cum duo noſtræ Congregationis Theologi, quibus
librum carminum à Rev. Patre D. Franciſco Ru-
gerio Congregationis noſtræ Sacerdote Theolo-
go compoſitum, cui titulus eſt: **MELETÆ PO-
MERIDIANÆ**, recognoſcendum impoſuimus,
dignum prælo cenſuerint; Nos eidem Patri fa-
cultatem concedimus, ut præſentibus Tur-
ſeratis ſervandis. In quorum fidem &c.
Dat. Mediolani in Collegio S. Mariæ Secretæ die
25. Octobris 1626. i. n. s. l. o. i. b. e. m.

*D. Mauritius de Domis Præpositus
Generalis.*

*D. Bartholomæus de Tiberijs
Secretarius.*

VILLA ALBANĀ

PLATORVM

QVAM FLAMMINIVS

CARDINALIS PLATVS

EXTRVXIT

Abbas Nicolaus Comes Nepos
Magnificentissime exornauit.

Carmine heroico descripta.

Hic in Albanos colles, gratissima cante
Per loca, foecidis vinetaq. culta racemis.
Hic Bacchi, sœuiq; furentia prælia Martis
Dicere, Musa, para: memores firmata Nepote
Fœdera Atlantæ: Faunos, Satyrosq; furentes.
Sed quis me sistet nemorosi in vertice Pindi,
Pegaseis vel fontis aquis: ut, diuite vena,
Carmina apollineo depromam percitus œstro.
Tu me, Nicolaus, adduces super ardua montis,
Magne Comes, inza tu Parnassi florida pandes,
Hypocrenæos mihi, largo gurgite fontes.
Scilicet aspirat Vatis noua flamina menti
Delicijs fecunda soli tua villa, salubri
Albanos omnes inter mage consista colle;
Purpurei quam stella chori, magnum decus Urbis,
Flamminis ponens scæto reuifescere campo
Iussit, ubi cælo virga Cylloniæ aurea
Constitit adlabens, inimicæq; bella repressit.
Iam calco, magnusq; agitât præcordia Phœbus,
Arserat

Arferat, Immanis gliscens violentior ira;
 Iudicio Divum damnatae crimine Maurae,
 Neptunoq; sterilis dolens subfellia czelo,
 Frenduit, impatiens conceptum corde celo rem
 Destinat vlcisci: Cafa, mea pignora, nata
 Sciliger impunis iulle, Halitrotus, inquit
 Virgineum temerare thorum, violentus & auit
 Alcippes violare sinum, patitur imitus;
 Dedicis hoc Genitor, scelerato sanguine potas
 Pendere nec potuit sceleris Neptunia proles?
 His stimulanq; pectus dictis, exasperat iras:
 Flammae tributa scintillae, Jovis in fronte,
 Fulmineas iaculatae faces, visq; cometes
 Exardere oculis, it toto flammeus ore
 Ignis, & ardentis pectus diuerberat auras.
 Immanem quassans hastam, componete currem
 Imperat aurigam, diram lituoq; phalangem
 Horrifico acciri, bellantiumq; agmina Divum.
 Ihcet eductos stabulo, temone iugales
 Coniunxit Bellona ferox; hi frama remordent
 Horrida, feralec eiestant aaribus ignes,
 Et Pavor, & Terror; duro flammescit ab vngue
 Horrendumq; excussa sonat sub pondere tellus.
 Aegide contactus scuta, solidaq; trilicis
 (Idaei donum Divi, quam Lemnius Ite
 Cuderat, immanis depresso Gorgonis ore.)
 Proximas accondit, utrum Gradus abernisq; pectus
 Excelso capite cristatus fulgurat, olli
 Magnis apex galax, tumefacta dextera quat
 Hastam, fulminea subentat, pudenta parit
 Lzua, labes adeo cinctusq; vmbone nixis
 Peltrae hinc inde se circumstant; agmina currentia
 Bellantum Divum; mixtae Discordia belli
 Sanguineos crines, migrans humida pallam,
 Torua rictus, ocellis, supibundis turbida pectus
 Sxuum Orgna imans, & Difinencia tabe

INTRA

Pectora

Pectora fœda gerens ; dirum Apeneis seruum
 Exertans ; sacris & nescia soluere pactam
 Atq; dura fidem periuro Apistia corde ;
 Effera , & inmitis rigido Inclementia vultu
 Et Diuis inuisa bonis Epiorchis , minis
 Fallere docta modis homines , fraudesq; Dolique
 Dux inter primos hæc sed. maximus omnes
 Ingenio vater , varius STRATAGEMAS dolosa
 Mente sagax , animo duplex , illudere doctus
 Holtes , hic vnus fidusq; hic Martis Achates
 Turba minor , pone insequitur , cæten. ordine nulli
 It copiosa phalanga , miscetur , & vni que vulgus
 Anguineas , incompæcomas , feratis , Eriinis
 Et Phlegæontæ secum , diræq; sorores .
 Iam lituis excita ferox Bellona flagellans
 Horrificos urgebat equos , curtuq; rotato
 Mandatum telegebat iter ; cum proxima late
 Aspiciens arua Ausonia , fræcundaq; Mauros
 Littora currentes iussit texinere iugales
 Aurigam , cuncta quæ surgunt vestige collos
 Albani : his nomen fecit cum nobilis Alba
 Vrbis antiquæ , potens , magnus quam condidit Heros
 Aeneades Troia , profugus , cum constitit anis
 Hesperiz , & magna posuit cunabula Roma
 His Bacchus sedem dominis defixerat Indis
 Fœcundum nam vite solum , spumatq; falem
 Et Thasi sudat feruens vindemia musto
 Purpureis botris , niueis & pressa racemis
 Pucina , vna fluunt gratum redolentia odorem
 Vel , si hilarè haud fundat Nepenthe , pectore potus
 Mœrorem pellit , sacundq; ore disertus
 Fracta mero sentis clausæ retinacula , sicut
 Cordis secretos que cundere nescia sensus
 Hosti etiã pateras inter val. libera promit
 Feruere quin cernes pleno in , stratem meracos
 Diuidulis latices , iocis fluuareque guttas

131110

Fragrant

Fragrant vina rosa, tenuiq; salubria mardo,
 Sinceroque oculos ferunt matura colore:
 Se in venas hausta effundunt, calidosq; per artus,
 Et reuocant corde effugientem grata vigorem.
 Fama est Albanis pateris immergere suadam
 Aspergilla (fides nec vana est credita praeclis)
 Illa excussa mero mitis rorantis labris
 Facandi eloq; secreta indere vires:
 Vitis pampineis fotollit plurima ramis,
 Inter sublimis platani foecunda viresces
 Vndiq; se pendens lasciuo vimine serpit,
 Brachia protendit, veluti complexa maritum,
 Reddita fertilior florenti hinc cortice gemmat,
 Atq; frequens onerat ramos viridantibus visis.
 Hinc spectare libet lectos certo ordine colles
 Arboribus florere noui sub tempora veris,
 Iunctae circumdant grauidae quas nectare vires,
 Non lege incerta, in feriem sed culta per artia
 Haec posita, quincunce velut distantia feruans
 Interualla, virent adiuunctis vitibus vsque,
 Exertant nuceos sinuosa & brachia botros,
 Omnigena hic floret vernanti vimine vitis
 Quolibet & eriget ramis viridantibus vna
 Foeta viret dulci, gratiq; Apronia fisco,
 Stica, Cynacanthæ, Heluola, Amilæa, Bella rabeo
 Et Cesaënsis, botro Procacina pulchro q; umbilicos
 Albocarina nitens, melleos qua grata palatum
 Inuida sed magno Tethys crystallina monte
 Marmorea per rigua emanans hic plurima patere
 Intestat delapsa lacum, speciosus illo
 Condere nil potuit, vitreis & labilis vndis,
 Piscibus & varijs foetus, spectabilis aluco
 Proxima muscois herbis redolentia lambit
 Littora, & aeterno succidus verberare pulsat,
 Hic ergo sedem Liber, sceptrumq; tenebat,
 Qua nulla censeo multos post Orbe labores
Gratiæ

Gratius est tellus visa, aut mage commoda Baccho.
 Alma Cere, multo cumulatam munere ditati.
 Quin etiam, variisq; facit florere decore.
 Vix fecundus ager proficillius vpmere reddat.
 Semina, quæ parca commisit agris, ola palma;
 Dition insolitas, adolefcere fœpore, messes.
 Gaudet, & oprato fœtu, reuitescere aristas.
 Incola fœcundo, renitere noualia cultu.
 Delicijs diues tellus; gratissima cœli.
 Temperies quam sponte beat; non noxia nimbis;
 Non vexata Noto, sentit vix flamina Gauri.
 Sæpius at recreat genialis & aura Fauoni.
 Nebrida concectus gemmis, hederaq; comantes
 Intinctus crines hic culta per auis: currum
 Liber agit, secum Satyri, Fautiq; procaces,
 Menades incomptæ crinea per amœna vagantur.
 Arbute bacchantes, implentq; viulatibus auras.
 Lætior hic spectat curru Trietèrica ab alto.
 Interdum Bacchus cinctus furiatibus armis,
 Ostentans lateri, magnam cratera iustitiam.
 Iucundum sacrum, sed & orgia lata, quotannis.
 Non ita, quæ Bromia Phœnicis prima litasse
 Dicitur, & magnos Diu instituisse triumphos,
 Leta vnquam Parti libauit pocula Baccho,
 Albana vt tellus: Hic lætior ille triumphat,
 Hic patere spumant; hic grandia pocula feruent;
 De vasto sæpe exhaustit calpate, notracos
 Potator latices, se multo & proluis haustus.
 Dum sacra libantur, vinoq; altaria fumant.
 Seu Lenza iuuet, tremula Luscinia voces.
 Cum secum varios argutat guttate cantus.
 Vere nouo, florente rosa, qua sacra coronant
 Pocula, vt effundant gratum fragrantia odorem.
 Siue Epilenza, vis cum se vinea foetis
 Ostendit, plataniq; gemunt sub pondere vitis,
 Iam matura cadis expressas eliquat vndas

Vua,

Vira, terrae plantis, nam latus vinitor vdit.
 Stant aras circum pueri dum liba ferant,
 Sertaq; pampineis et ornant tempora ramis;
 Lignea pars longis subat viscilia thymis,
 Pars insipient cratera meris, latiq; propinant
 Libantes Bromio, & bacchantes caesina cantant.
 Hos spectare liber redimitos tempora vitis
 Tundere salantes resonantia tympana fesse,
 Mollia sistras alipgentialia nablia verunt,
 Molliforesve tibia resonant, caua tibia hinc
 Sibilat, imparibus septem simul acta cecuriv non
 Fistula: quaeque hilari & genio sunt conioda cantu.
 Hic choreas ducunt, hi risu, & scommate acerbis
 Quaeq; petunt, varijs profant quaeq; obliuia famis.
 Dat libertatorum Baechns, mensurata canutus
 Orem; corticibus, quae sumunt horrida formis
 Talia dum multo feruet vindemia musto
 Festa dicant, inter festiuis ludis onange sul torant
 Ipse meriq; sator magnam cratera ministrans
 Nulla sed Albano cessant libamina ostentatione
 Sacra Deo; gaudet quid quid decreuerit vsquam
 Latius hic fieri; peragunt Apatusia, Baeche,
 Hic tibi namque alacres, libant Canaphoria, libant
 Ambrosia, Ascolia, & multo Pithoegia vipro
 Mollibus his agitur traducens oria ludis
 Albanos inter vini Pater a lmis oberrat
 Posthabita gaudesq; Rhodoy sit copia quamvis
 Hic etiam Duce generosi magna lvtz
 Despicit, & Lesbam, lactet vel sola fafernum,
 Fecunda de vire merani sudare meracem
 Non vineta cupit. Dicit a feracia Diber,
 Siccula, Parthoneque vel qua pulcherrima vernis
 Cypis, iugis effert; referant Albana triumphum;
 Hac colit, hac alijs presenti numine praefert.
 Procius at sensit profugi feralia Martis
 Arma per Albanos colles rutilare, furorem

Concipit

Concepit insolitum, barchatus, Bacchus & ceteros
 Vsq; adeo tristi turbati, gaudia Diva
 Coepta timet. Nostriis ergo consistere regnis
 Ausit, ait, Divum spiritus ortus quos nulla maritum
 Agnoscis formosa, Nurus, conjunctus & vili
 Nescios esse thoro, turpat genialia lecti
 Gaudia, fœdabit nostras, impurior oras

Ilia præstantes inter speciosa puellas
 Altera, ceu nymphas, inter formosa, Dione,
 Virgineo cultu florens, pudibunda Virago,
 Inclyta dotalem decorabat grandior Albam,
 Nulli sponsa proce, castæ deo, utq; Vestæ,
 Furta Dioneæ spernebat, dulcia Diva,
 Ora Deæ similis, cultus speciosior, vlla
 Nusquam Virgo fuit, nisi hæc, speruisset Apello
 Tota Asia pulchras quæritas, oss, puellas,
 Cirratus crinis capiti, color aurea illi
 Fulgurat, & radijs veluti diuertilat aureis,
 Lumina scintillant spatiosa e margine frontis,
 Dixeris vt geminos oculis nitilare pyropos
 Sylua supercilij formosam circinat, Irim,
 Quam miro Diva Charites sparsere lepore,
 Hic insilit amor telis pharetratus, acerbis,
 Subdoluus in auros arcu collimat amantes,
 Sed pœstana, genis errare licentius, audens,
 Libia purpureo decorat rosa pulchra colore
 Rubra nitent iori, breuibusq; cotallia labris,
 Que Pithe mellifluo sparsit diffusa lepore,
 Dum loquitur, dulci sonitu, corda, eliquat illa,
 Et quot, verba sonant, tot, fixa & spicula sentis,
 Auditor, cum rastra videt pulchro ordine, ebantio
 Dentis, & e roseis, gelatinum, surgere malis,
 Gutturæ, quin, tereti, splendescunt, lactea, colla,
 Formosam faciem species, procera venustas,
 Regia, maiestas, diuinum spiritat, & ore,
 Tota lepos, & tota, Charis, veneranda, pudore,
 Virgineo

Virgine o'mittat, retrahit reuerentis amantem.
 Heu miseri Numitoris erat spes: vna futura
 Proles, & excelli generis vel sola superstes:
 Sacra Deo veste Baccho sed carior vni.
 Haud ignota times: Gradui nota libido
 Sat Bromio. Hunc procul Albanis depellere curat
 Ocyus ergo iugis: Sylvanos imperat inter.
 Acciri Famoe horrentem protinus Ornum
 Hoc nemo horridior, lincntibus asperat ora
 Luminibus, toruisq; minax circumspicit hircus.
 Tempora torca cauis, fetosis horrida cirris
 Tristes obducnat aubeo contermina fronti
 Angusta, in parili qua surgens margine, vtrinque
 Exerit intortos inter seua coinua crines,
 Compressi & patuli proflant male olentia nares
 Flamina, & impuros exudant tabe liquores:
 Vtraq; mala rugis deformis arata profunda
 Efferat horrificam faciem, spatiosior vna
 Prominet, vmbrose atq; instar iacet altera vallis
 Labra tument: amplo nigros exerrat hiatus
 Dentes: sub mento villis imitatur & hircum:
 Plurima syldescit deformi in pectore seba:
 Membra feræ: rigidi sunt cætera monstra
 Brilleo festinus adest ergoocyus Ormus,
 Inq; modum thyrsi prægrandem sustinet vnum.
 Olli tam Bacchus, ceteri, mea dicta superbæ
 Affer Mauortii Albana decedere sedentem
 Te mandat Bromius, incundum sola Binatrem
 Scilicet Alba colit, comites & Numina Panas.
 Hæc iustus, non arma vocat que vitis apricot
 Collibus & dulci reuivescit plurima: sereno
 Vix ea factus erat, properat cum nuncius Ormus,
 Graduum longa quærens ambage viarum.
 Hic sorte vmbrosæ confederat agmine ripæ,
 Gurgite qui lens refluxu admurmurat vnda
 Esul speciosa lacus, quæcog. futuro

Allicit

Allicit ad placidam defatsum blanda quietem.
 Naiades hanc voluere sacram, voluere Napæ:
 Vt sibus haud tentat quisquam temerare profanis.
 Huc haustura venit vestalis purior undas,
 Rhea huc pro sacris vultu pulcherrima Virgo
 Sæpe venit factura Deæ mundissima sacrum.
 Illa venit, pulchræ ripa Theronis alumnus
 Dum sedet, & suam meditatatur pectore cadem,
 Bella animoq; ciet; blando lectissima passu,
 Nescia pugnacis turbæ properauerat vrnam
 Candidulos nudata pedes immergere lymphis.
 Vt videt hanc Mauors in sano protinus igne
 Liquitur, & toto ferientis spicula amoris
 Pectore concipiens, sensit perrepere flammam
 Corde, potens omnes quæ pascitur aucta medullas;
 Saucius impatiens ignis noua bella volutat
 Idaliz Diuz, sola arma Cupidinis ardet.

Illa sed lento remeabat candida passu,
 Atq; vrna referebat aquam; cum Pufio somnus
 Assuetus iuxta florentes ludera ripas
 Fluminis, herbosos tumulos vbi plurima opacat
 Alnus, iucunda zephirusq; adhibilat aura,
 Virginis occurrens ori ter rore madentem
 Lethæo virgam excussit, grauida illa sopore
 Lumina vix tollens, iam iamq; natantia somno
 Ibat; non longe insequitur vestigia Mauors,
 Obseruatq; viam: Platani mox Illia ad vmbra
 Fessa pede, at grauidæ defessa aspergine Diui,
 Florida virgineos per gramina strauerat artus;
 Iamq; leuem nuco proflabat pectore somnum.
 Dulcem Gradius siltens furatur amorem
 Luminibus, gratæ miratur virginis ora,
 Pectore dum lenes alternat anhelitus auras.
 Ah tibi sed Mauors cupido sunt ignea cordi
 Flamina Acidalios tot pectore ventilat ignes.
 Quot dulces spirant auras, Quo Musa capentem

Eripis? An Martis seruat noua gaudia Circha?
 Sat summis incisa iugis Heliconis Apollo
 Martis furtâ legi sero voluit ne Quiriti?
 Nosceret unde genus clarum, quo Martia proles
 Romulidum bellis totum compefecit orbem.
 Belligeram gemino foetû dabit Ilia gentem
 Illo excha graui nam lacta puerpera somno.
 Cuncta sed vmbroso spectantur cespite Pauti
 Bryllæi præmissa phalanx, quin nuncius Ormus
 Vidit, succensaq; fremens incanduit ira.
 Nil cunctatus abit, Bacchum responsa morantem
 Furta docet Martis. Cessas iam Bacche quid vltra
 Viribus Albana sacrum depellere sede?
 Ormus ait; redeo non nunciue, (impia Martis
 Facta vetant) redeo foedi spectator Amoris.
 Jam regnat Maors & totum incestibus oram
 Albx funestat; reducem te Florida Naxos,
 Bacche, manet; caræ Nutricis dulcia Nisa
 Iam fûga te protugum latiali sede morantur;
 Albano vel pelle solo; fidentior audes
 Trudere quin demum maiori munine Martem?
 Criminis atq; vltro iustas depolcere poenas?
 Res facilis factu; fessus iacet ille virenti,
 Herbosq; thoro resupino corpore torpens;
 Palantes pascuntur equi; Bellona natatu
 Candida per vitreas exeret brachia lymphas,
 Luxuriatq; lacu, hinc, illinc Mauortia turba
 Semisopita iacens longè tuncatur Amantem.
 Nullis in excubijs; composito ergo agmine perges;
 Impronius eris, validos euadere thyrsos,
 Sat vitare fuga Bacchi potis ille furorem.
 Dixit, & elata concussit cornua palma.

Infrematit temulêta cohors, iam tympana pulfant
 Mænades; exaciunt arata cuspide thyrsos
 Fami, cœla parant satyri; Bacchaq; furentes
 Aptauerû faces; stimulis Bryllæas adactis

Conceptus

Conceptas ante, his auditis, asperat, iras,
 Imperat & pugnam: stat firma mente repositum,
 Collibus Albanis, latroq; extrudere Martem:

Pantheræ exiuijs rectus, crinesq; comantes
 Pampineo cinctus ferto conscendere curram
 Approperat, duris lynces dant ora lupatis,
 Immanesq; feræ longo stant ordine circum,
 Ora truces spiris, obuallant agmine Bacchum.

At primos inter Genius comes ibat Heranus,
 Omnibus & satyris vultu truculentior Euan.
 Pone sequebantur montana & numina Panes;
 Prima phalatrix belli, dextro sed turbida cornu
 Faunorum stant densa manus, satyrusq; sinistro
 Plurimus armatus telis, stipantq; cohortes
 Terga Dionysij flentorum, agmine facto.

At binas Triti cingunt exercitus alas,
 Ingentesq; gerunt peracuta crispide contos:
 Hos inter niveas præphguis nuda papillas
 Pronida pergebat, centum calparibus, Ino:
 Lucunda Auronoen cereali munere plena
 Mille canistra ferens; Aganem lætissima vultu
 Multo sudantes saluo abdomine pernas
 Dulcis habens sequitur secum ritamina vini;
 Tantus amor Bacchi, studiumq; Bimatris alumni.

Sed furibunda volat campo Mimallon aperto,
 Hac, illac Tyiades incomptis crinibus errant,
 Menades & magnis geminantes vocibus eubo.
 Nafades has pone, & veniunt pulcherrima turba:
 Post omnes, vultu graciles pakhræq; Napæe.
 Classica sed cecinit rauco vix Oinosis ære,
 Tympana pulsa sonant, totus fremuitq; furoruntum
 Marmate confuso percussus personat æther.

At prius exhaust plenum Semeleia profes
 Ter cratera mero, seq; illo concitat uestro,
 Addidit & ternis ingentia pocula septem;
 Hoc Ducis exemplo Faunorum cætera turba

Bellatura phalanx vino se proluit omnis,
 Et stimulos addit, stimulisq; excita furorem
 Ebibit insolitum, ad pugnam seq; incitat ultro.
 Magna volant castris calparia plena, meraco,
 Itq; reditq; manus persape exhaustus in omnes
 Congius, & totus feruet sextarius aruis.
 Ut caluere, mero furiosis protinus armis
 Castra mouent; Gradiuu & contra tendere pergunt.

Qualis caprarum foecunda ad pascua pastor
 Agmen eum ducit, passim dispersus oberrat
 Grex, certumq; locum nescit seruare sequentis,
 Sed cupido illa celer carpit fastigia morsu
 Verbae florentis; saltu se surripit illa;
 Altera stat, pendens summi de vertice saxi;
 Collidunt alia tudentes cornua fronte.
 Haud setus & vino feruens exercitus ibat
 Bacchanti similis Bacchi, nec signa morantur,
 Ordine se certo haud norunt, vel parte tueri.

At postquam ventum quo fessus dulcia Maiores
 Somnia carpebat, viridi sub tegmine quercus;
 Consistunt acies; Tykladum furiosior Anun
 Prima iacit valido contortum missile nisu,
 Euolat; at vano decussum insibilat ictu
 Auribus extremis Martis, celerique susurro,
 Excitat ardentem placida inter somnia pugnas.
 Ut vigil erectus steterit, ut circumspicit agmen
 Bacchantum: incompso furiosaque tympana pulsu
 Ingrato obstrepuere sono, verasque bimatrix
 Stare acies cernit, gliscit violentior ira
 Pectore, & infrendens ingentem protinus hastam
 Arripit; At contra vix tollit flammeus ore,
 Cum temulenta phalanx, viso perterrita Marte
 Turpi terga fuga confuso vertere cursu
 Incipit, huc, illuc effusa per auia saltans,
 Consulit atq; sibi quisquis; Brysaxus & ipse
 Falantes cernens acies, cuncta agmina Marti
 Instanti

Instanti dare terga Deo, tremone iugales
 Incitat obiter so timidus, crebroq; flagellat
 Verbere, diffugiensq; celer compendiosa querit
 Certa viz, horribilesque vrget per densa lynces.
 Haud tamen fratre Marti deseruivissis,
 Audaces punire vltro medicatur & orfus.

Iam Bellona ferox confusæ murmura turbe
 Audierat, subito accurrens cum prompta comantes
 Jungit equos: crebris ferunt hinnitibus auras
 Illi, concutiuntq; iubas, & fræna remordent
 Ardentes pugnam, signo resonantis & æris
 Sub vexilla runnt atq; agmina cætera, cædem
 Dira mente coquunt, frendunt, & prælia poscunt
 Forte lacessitus qualis cum cornua taurus
 Librata cervice rotat, violentus in hostem
 Irruit, & campo fertur furibundus apetto;
 Non aliter Maiores fugientium terga sequuntus
 Fulminis instar abit, vibrato & fulgurat ense;
 Plurimus hic primo Faunus prostermitur ictu;
 Vilis turba iacet, seroso pectore Suseu,
 Ex imo dura volitare per æra frontis
 Cornua vulsa videt, pavitans terraq; supinus
 Gradiui celerem iugulo vix effugit ense,
 Namq; volat, crebro flammis collisus, & inter
 Tempora cornuto scindit dum vertice colla
 Excutit, & magnam satyrorum sternit acernum.
 Heu Graulene iaces sylvarum gloria, Daune
 Magne cadis, cello tuq; inter nomine Panas
 Doctus septenis cantum variare cicatis
 Sterneris Orientes, docuit quem Marsia dulcem
 Flexibus, & miris modulis inflectere vocem,
 Marsia qui cantu, plectroq; laceßere Phœbum
 Ausus, midata heu sensit temeraria pelle
 Consilia: hoc etiam Corbantes sternitur ietra
 Infano dudum deceptus amore Coriscæ
 Arcadiam fugiens ad sylvas venerat Alba

Ceditur Olmanus, transfixus guttuse Capron
 Euomit immittitur vino haedo ore cruorem;
 Sic furit iratus, iugentia & agmina Mauors
 Sternit; cum saepe velox pernicibus alis
 Tutifina volat; genibus reuoluta Tonantis
 Sic supplex illum lacrymis affatur obortis.
 Ergo ne supremo solum despectior Alba
 Turisina, Ioui, & fugiet Bryllaus & vitro,
 Collibus Albanis, latialibus exulet oris.
 Diuum conuiente Patre, ergo deferat arua
 Fertilis Hesperis? Non arma furentia Martis
 Cernis, me miseram, campis sterilescet, arista
 Ergo, meis? vite & foeta viduabitur arbora
 Rusticus an diuos vertatur vomer in enses?
 Et trifidum, hostilis mutabit lancea, rastrum?
 Martius aut sonipes conculso, proteret vngue
 Num sacra, florenti, sternetque noualia collea,
 Quod manet inuisum, fatum, moerebo virenti
 Nunc viduata solo, insulter, nunc amula Naxos.
 Rideat & magnis Eucarpia victa racemis,
 Quando meis Bacchus, cultus bene pellitur agris,
 Sola mihi restant, & inania nomina Diuz.
 Annuit oranti, deflexo Iuppiter aureo
 Sceptro, vltraque vetat, conantem plura precari.
 Protinus & iussus Cyllenijs, astirit alis:
 I, dixit, celeres, molite per aethera pennas,
 Albanis & siste iugis, compesce furentem
 Martem, Bryllao concordi, & foderis iuga.
 Dixerat, is niueis aptans, talatia plantis,
 Praecipitat exlo gressus, atq. affuit aruis,
 Horridus in Bacchum Mauors vbi, fulminat ense:
 Iam multis caesa campo volat acer aperto
 Palantes mactans, ipsum penetratierat agmen.
 Horribiliq. ferz, mucronis, fulmine, lycos
 Fraena reculant, s. pauidz, tomone relapsz.
 Effugiunt, Dominum, cogunt, & sistere cursu,

Iamq;

Jamq; propinquabat. Mauors, iugulumq; petebat.
 Fraxineam librans hastam, & Cyllenius aurea
 Cum virga accurrens vibrantis comprimit. (Cumq;
 Et placidum fudit dictis per corda leporem,
 Atq; ait, & qui nam tantus furor impulit, armis
 Decertare Deos? furis agitataus acerbis
 In Bacchum sruit Mauors? Bryllius & arma:
 In Martem Faunos? poteris desesse labore
 Instaurate nouis post prœlia viribus artus
 Qui Gradiue tuos? grato si bella Lyæo
 Dira moues? stabunt qui culta noualia campis
 Florida & expandent grauidos vineta racemos.
 Bacche, nisi Martis tutetur ad ora colles,
 Culta quibus, multa florescit vinea vite.
 Iungite contonde, dextras; æque Itala tellus
 Martia corda ferat, populiq; subactis
 Imperet, & Ceteri, & Baccho sua dedicat arua,
 Aequa sit Albanæ generosa & gloria gentis
 Et mares animos, & fortia pectora bello
 Aeneadum peperisse genus, caræ otia pacis
 Vitiferis coluisse iugis, par numerus utriusque
 Illud Martis erit; Proles Lemeleja colle
 Regnet; fecundis latetur vitibus Alba
 Subrisit Mauors, furiosaq; pectora mulcens
 Bryllium placidus venientem amplectatur ulnis
 Sole, sed occiduo iam coeperat Hesperia vdos
 Ducere equos stabulo saturos, cursumq; nitentem
 Sollicitus noctis Regine aptauerat alma
 Tum Maia genitus testæ genialis amici
 (Inter mortales quando versarier Albe
 Noctæ placet) iuctus saliare ludere cœna
 Inuitat comites solita ad conuiuia Martem,
 Et Bacchum: haud repunt, & ponè sequuntur euntes.
 Est locus aereo monti conterminus Albe
 Quem vaga planities, spatiosoque arca campo
 Grata beat, cultusq; situ supereminet alpe.

Alt in conspectu spatiosum sermatur aquor,
 Aurea defessus qua Phœbus fræna relaxat
 Clarus equis, cæcæ lucem ceditq. torosi;
 Hinc gratæ spissant, at det dum frivus, auræ;
 Atq; Apeliotes demulcet flamine crelum,
 Szpius & zephyri vossfrancia flabra Insurrant;
 Frigidis adhæso quamvis se turbine Cairus
 Efferat, & rigidis torpentes terreat artus,
 Szvit hyems quando borealis tempore brumæ.

Carus Mercurio hic mundas extraxerat ades
 Alcinoq; pares cultu plantauerat hortos
 Ellogemus, prædiues agris, sed ditior vno
 Ingenio, doctus callebat Pallasis, artes,
 Mente, animoq. sagax, oris cui vincta virtus
 Indiderat nomen, totaq; Martiorumq. virtus
 Nullus erat, nec Mercurio dicitur vltus,
 Istius orgo lustrant Diu genialia tecta.
 Nota Domini facies, his visis, lætus at ipse,
 Poplite flexo venientia nimirum adorat.

Tota domus fremuit, famuliq; ad pelsa vocati.
 Expediunt assij pateras, mantilia ponunt,
 Pars solitis flammis adoleat studiosa penates;
 Instruit illa pennam, dapibus sed multa parandis
 Turba vstat, postas redolentibus altera mensas
 Eloribus exornat, varia hæc bellaria ponit,
 Atque in frusta secat decocta tomacula lance.
 Prætinus at iussi rorantia pocula vino
 Ferre Deis, hyahum variato schemate pictum
 Ingentem, viso Bromio, famulique tulere.
 Illasum seruat centenis amplius annis
 Hunc Domians, primo & dum torcularia mullis
 Vda calent, Baccho famulorum turba propinat;
 Hæc solum, nullumq; alium seruatur in usum.

Arripit extemplo Bromius, cupidusq; bibendi
 Admonit tabris, pleno libans & haustru.

Inter ac hospitiibus salioris terna paratur

Fromenti Taber multa copiasis vine
 Confederet Dii, Zephiri maledicta pecus
 Flamina dum spirant, & mollior herba fusuro
 Mota strepit, somitu & dulci diuerbeat aures,
 Vnâ Heris, & varijs fallunt sermonibus horam.

Expedit hic Hermes dix præfagia mentis,
 Sero facundus saclo venientia pandit.
 Fata loquens, imiq; aperit penetralia Olympi.

O Baccho felix tellus, non vltima colle
 Vina dabis, dicit, sudabunt nectara vites
 Olim, quin poteris botres traducere Creta;
 Quæq; alij ostentant & vina meracida colles
 Sola ferēs, surget vitis maluatica celo
 Albano, Verdena, virens Trebulana ricemo,
 Et quæ de lacrymis sibi dulcia nomina fecit.

Tempus erit veram cum numina inania nostra
 Spernet homo, sacrisq; habitur hostia templis
 Vera Deo, aucta nouis multo felicioz Alba
 Delicijs fuerit: hic domito non amplius orbe
 Romulidum, Alba, Ducē myrtu spectabis ouantem
 Postera non Albæ magni mirabitur ætas
 Tempa Iouis, cæso quæ nunc sunt marmore sacra
 Quò feror inuitus? cultu meliore nitebant,
 Ellogime at tua rura aruis, viridaris, amoenis.
 His meliora dabit veri noua, flamma Dialis
 Flaminius sacri tandem vaga gemma senatus,
 Ille meas, magnæ qui Palladis excolet artes,
 Lux Urbis, legumq; iubar, quem Roma tonantem,
 Sanctum ius dantem totus mirabitur Orbis.
 Dona sed hæc moriens cari volet esse Nepotis
 Nicolai Comitiss, mansuri pignus amoris.
 Huic celsum regale genus dabis inclyta proles
 Tu Theodolindæ frater: stirps alta nitescet,
 Te Patre, por latinum, numerabit & alma nepotes
 Scros, non senio Maiorum parta fatiscet
 Gloria, nec famam, laudemq; silebit Avorum

Vlla

Villa atas, crescit misericordia iusta triumphis.
 Semper & excelsa extollet stemmate falces.
 Diuicia, Virtute potens, fecundaque prole
 Bellatrix acies ducit ab Martia alpina,
 Non minus atque tuis incedet, Palladi, fertis.
 Cincta caput, sacraque feret redimita tiaram.
 Ut fulgebit apud violis, vt murice vestes
 Diuinus fucabit honor & saepe Aelia moles
 Purpureo vsq; ferat Comiti supplaudet ouanti
 Fulmina quot cernes gemitrix Insubria belli
 Praeclara stirpe à Coturnum? tua Sforzia sceptrum
 Milite Donato stabunt, dum classica signa
 Ducet, & in dubijs catatum cum morte pacisci
 Audebit vitam cuius generosa propago
 Bernardinus, amor patrie, pia Lilia conder
 Pectore, passurus, magno sera tela volucris.
 Incluta quid tamen ah soboles, patiere Ioannes?
 Reliquias genesis magnus conabitur ales
 Vngue solo delere, dabit sed pulchra Camilla
 Sidere Pirovano è claro qui damna rependat.
 Nascere iam tendens terror Baptista tyranni
 Odyssi, casus Naupactia disfluet ynda
 Hostibus, & fudo fluitabit sparsa cruore,
 Fulmina cum valida isculaberis inclute dextra
 Dux quinz pugnans Venetorum exercitus ala.
 Ah quantum felix longum mansura per annos
 Cypria regnare tellus, placidique Leonis
 Muleres, quam laeta iubas, si fata dedissent
 Huic similes bellare tibi; num, Creta, ferax
 Exultans Baccho, surritantem tuta videbis
 Ense Ducem, impudica hoc vno ridebis & hostem?
 Egregio ò felix isto Isabella marito
 Platorum allatura decus; felicior alta
 Nicolai at prole; vt Charites cunabula fore
 Incundo spargent pueri? pulcherrima stringet
 Nutrix falciolis niua Eleutheria palma

Et

Et nutritor Honor mores formabit, & altum
 Herois pectus præcelsis imbuet orsis,
 Et primos Pietas componet flammæ gressus,
 Cœlica & erudiet docilem Tritonia mentem.
 Vnus par atavis primis adolescet ab anvis:
 Summo etiam dignis sacro seruire Diali
 Secreti excubitor thalami famulabitur olim.

Ille huc Phœacum, celebres traducet & hortos
 Hesperidum, sylvarum nemorosa montia & Idæ.
 Quæ noua tum ruris facies? Hic atæa primum;
 Accipe qualis erit post sæcula ruris imago,
 Præstante magæ culta solo viridaria, pandet.
 Delicias hic Flora suas mirabitur omnes
 Nicolaum posuisse solo, mirabitur Hyblam
 Floribus innumeris Albanis ludere campis.
 Quidquid odorato zephyrus furatur Hydaspæ,
 Quidquid Pancheis spirantia flamina syluis.
 Grata ferunt, quidquid clementi Thessala cælo
 Florida habet tellus, campoq; Cilissa virenti,
 Hic Libya & vernans molles spectabit acanthos
 Et vernas violas, biferumque rosaria Præstum.
 Sepe renidenti zephyritis candida vultu
 Areolas inter viridantes carpere flores
 Gaudebit cumulare sinus, & comere sertis
 Flauentes crines, florum mollesq; corollas
 Texere, Nicolai testantes germine laudem.

Hæc, factus, surgens faciem Cyllenius Horti
 Aurea signabat virga, seriemque docebat
 Rerum: Hic lata, inquit, se longo semita tractu
 Pandet, per medium recta spatiaabitur amplè;
 Regia præcero frondescens cespite laurus
 Sepimenta dabit viridantibus vndique ramis:
 Atæa at in quatuor spatiosè didita partes
 Florida vernabit pulchro visenda teatro:
 Illis septa, tamen non vna lege viarum
 Distinguent colles, vernans sed myrtus ibera

Galliet

Gestiet hic hyemen, feruentis spicula folis
 Spernere florenti semper torrentia fronde,
 Aequatè detonsa comas, Cupressus odora
 Illic pro sepro reuirebit florida crinem.
 Flabit odoratas syluescens cespite tonsus
 Plurimus è latere aduerso post Rosmaris atras.
 Aemula pastanis hic pulchra roseta virebunt,
 Salua lasciuo stipabit germine partem
 Hanc fecunda via; virgulta hic spica stabunt.
 Recta hic dispositi proceris brachia ramis
 Attollent platanus, summoq; in vertice seles
 Arquantès caris stringent amplexibus arcus,
 Umbrosa & referent multa topiaria fronde
 Spicula torrentis nimium pellentia folis.

Huc postquam ventum, cælo se pandet aperto
 Area vbi Tethys iucundo carcere clausa
 In ternet liquidum captiuus piscibus æquor.
 Area frondentis stipabitur aggere lauri,
 Frondeq; de simili compacta assurget vtrinque.
 Ora gerens hominis, faciem similisq; loquenti.
 Hic etiam platanus ramis umbrosus opacans
 Plurimus ad placidam fessum inuitabit ad umbram,
 Et nitida pisces fluitantes cernere lympha,
 Ac celeri varios lusus simulare natatu.
 Mira laborata hic climax spectabitur arte,
 Effingent cuius varias asarota figuras:
 Vndique splendescet musiuo schemate formix:
 Vtroque è latere effictos mira arte videbis,
 Bacche, duos satyros, non vina meracula ab ore,
 Sed gelidam magno iaculantes gurgite Byblim
 Dulciter & stabunt hinc mas, fœmella sed indo.
 Stemmata Platorum, & Comitum rutilantia cernes;
 Insultabis eques generoso & magne leoni.
 Vertice sed summo magnis incilibus aëta
 Impete præcipiti statuarum erumpet ab ore
 Lympha fugax, varios & finget turbine lufus.

Subtus

Subtus in aspectu medio sed climacis amplam
In pateram, geminus quam Triton sustinet, vadam
Enomet è pando deformis gutture larua:

Quin etiam binos cum cernes gurgite fontes

Hic manare alios æquo discrimine stantes,

Anne iterum, dices, velox Arethusa sequentem

Effugit Alphæum Siculis haud tutior oris?

Quo rapior narrans, vel quid maiora relinquo?

En qua nunc horti, pars frutice dextera vernat;

Tunc nemus umbriferum, varioq. arbutula fructu

Frondentes tollent ramos; Huc Gallia, donec,

Huc vaga Parthenope sua poma feracia mittent,

Et quidquid pulchri, iucundi & germinat vsquam,

Quidquid in Hesperidû cultis numeramus & hortis

Alcinous quidquid iactat, dabit inclytus olim

Isto Nicolaus campo. Pomona teraci

Arbore milleno, pomis Autumnus, ouabunt.

Omnigeno hic Cerasus florebit frutice foeta,

Laurea, Campanica, & Puracina, Amarfia, dulci

Vitula quin succo, grandiq; Aquitanica glande,

Quæ rubet & tyrio Aproniana tincta colore,

Dignior & primas inter Duracina mensas.

Cætera quid narrem? non mala Cydonia decerunt,

Punica, & Inda dabit, quidquid cultissima tellus

Producit foecunda sinu, florescit apricis

Collibus, & quidquid iucundi flabra fauoni,

Vere nouo, pariunt, seruens vel decoquet ætas,

Maturum sero Autumnus vel decedit imbre.

Consita per longum, discreta atq; ordine, tractum

Ad blandita oculis mirè gracilescet acutum

Funebris in conum proceræ stirpe cupressus.

Isto age, quæ cælo nunc floret vinea cliuo,

Vernantem referet varijs tum floribus Hyblam.

Marmorea hic summo scalarum vertice primum

Pandet inoffensum venienti lanua gressum.

Quid mutare vices, serique volubilis xui.

Non

30 V I L L A

Non possunt variare dies : hæc area in octo
 Areolas distincta vagas vernantia mala
 Citrea alet, Medica & bis deno stipite firma
 Arbos hærebit terræ faciem quinquecincis adumbrans,
 Septa sed has circum distinguunt myrtea partes ;
 Laureæ quæ, viridi quæ comptè citrina gyro,
 Fronde aulææ tegent simili viridantia muros,
 Per varios transmissa tubos hic candida lufus
 Quin etiam Cyanæ faciet, modo fingere nimbos,
 Gestiet æereum guttis modo spargere tampus,
 Et ramenta velut puro labentia celo
 Undæ stillare incisos argenteæ rores.
 Platorum & Comitum inuisit hic schemate fontes,
 Et decus, & factis excessa insignia fingent :
 Hæc intet latera; at medio latè area stabit
 Sphærica, quæ varia lapides & imagine ludent;
 Insigni hic Tethys manabit roscida fonte
 Millibus è maltis guttans, sed citrina fontem
 Plurima compositè umbrabit se se arbor in arcum
 Flectens, amplexans veluti pudibunda maritum.
 Parte sed hæc læua, pennata in carcere Pubes
 Claudetur magno, vario tera vincula cantu
 Illa gemer, domino modulis blandita sed aures
 Argutans facunda melos mulcebit amicis.
 Irriguos auiibus latices pulcherrima clausis
 Alma dabit Tethys fontati labilis alueo.
 Hic testudineo visetur fabrica muro,
 Artem vincet opus : victa hic natura rubescet,
 Cum sua Nicolaum superasse hæc munera cernet.
 Aedis at in medio poterit Galatea natatu
 Candida per vitreas emittere brachia lymphas,
 Scilicet hic etiam magnum Neptunja fontem
 Largo Amphitrite manantem gurgite ducet,
 Ercææ statuz facientq; theatra natanti.
 In nemus ingressum demum ex hac parte patèbit.
 Quæ quæ delicia, quæ commoda & otia ruris.

Contra

Consta per seriem rectâ spatiabitur arbos,
 In latas distincta vias : piscina natantes
 Hic claudet pisces : hic Iuno depluet imbres
 Per tubulos fundens centeno è gurgite lymphas .
 Aediculæ hic pulchræ stabunt, vbi flamina capter
 Molliter affantis Dominus iucunda fauoni .
 O cupidus Nympham si vastis Aeolus antris
 Quereret Albanis accensus amafius igne ;
 Saucius Euganeis vt corde Cupidinis errat
 Telis, & Ladanem sequitur sinuosa procacem
 Antra per , exesos deciso & marmore montes,
 Muscoso refluxus quâ vernat margine ripæ
 Lenis Bacchilio , flauis & labitur vndis,
 Quâq. vago floret foelix Custozia colle,
 Vincula Nicolaus ventorum intendere Regi
 Noffet , & imperio potuisset subdere ventos,
 Nec foret hæc lolum tua gloria, Magne Tridente ,
 Syluula postremo florescet, commoda turdis,
 Atque auibus reliquis visco disposita venandis.
 Hæc Hermes, propero venit cum vernula passu ,
 Atque parata monet mensa coenacula Diuos .

